

Księżna Olga i chrystianizacja Rusi – Ukrainy

Chrześcijaństwo na Ruś-Ukrainę chodzi do historii w połowie X wieku , gdy na księżęcym tronie zasiada księżna Olga – wdowa po księciu Igorze Starym. Władzę sprawowała w imieniu swego małoletniego syna Świętosława. Zaprowadza państwie porządek , między innymi zmusza plemię Derewlan do podporządkowania się.

Kronikarz podaje obszerny opis jak doszło do chrztu księżnej. Píše on , że księżna wybrała się do Konstantynopola gdzie cesarzem był Konstantyn. Cesarz chciał aby Olga została jego żoną. Ona zaś zrozumiała , że chodzi o Ruś-Ukrainę. Poprosiła , żeby ją ochrzczono ale za ojca chrzestnego poprosiła samego cesarza. Konstantyn wyraził zgodę. Nie pomyślał o tym , że sam siebie wykluczy z możliwości ożenku z Olgą , gdyż prawo kościelne wyklucza ślub ochrzczonej ze swym ojcem chrzestny. Olga przechytrzyła cesarza.

Księżna Olga sama przyjęła chrzest. Nie zdecydowała się , będąc tylko regentką , na ochrzczenie całej Rusi. Z kronik można wywnioskować , że takie próby podejmowała. Prosiła cesarza Ottona I o przysłanie biskupa i duchownych .Zostaje wyznaczony przez cesarza biskup Libucjusz , który niedługo po tym zmarł.Na jego miejsce wyznaczono biskupa Adalberta. W 962 roku biskup Adalbert wraca do Germanii z niczym. Ruś-Ukraina nie przyjęła chrześcijaństwa. Najprawdopodobniej do władzy przyszedł już pełnoletni syn Świętosław a on nie życzył sobie misjonarzy na Rusi. Księżna prosiła syna żeby się ochrzcił ale ten nawet słyszeć o tym nie chciał mówiąc , że jego drużyna (wojsko) będzie się z niego śmiać. Olga modliła się za swego syna z myślą o jego chrzcie ale do tego nie doszło. Już jako babcia w podeszłym wieku zajęła się wychowywaniem swoich wnuków: Jaropełka , Olega , Włodzimierza. Dawała im dobry przykład i wpajała chrześcijańskie ideały. To wychowanie przyczyniło się do tego , że w przyszłości książę Włodzimierz wprowadza chrześcijaństwo na całą Ruś-Ukrainę.

Religijny obraz na Rusi – Ukrainie za panowania Świętosława i jego synów

Książę Świętosław większość czasu spędzał na wyprawach wojennych. Był znakomitym wodzem i dbał jedynie o sprawy czysto polityczne. W późniejszym czasie dzielił ziemie pomiędzy swoich synów: Włodzimierz zasiadał w Nowogrodzie , Jaropełk w Kijowie , Oleg na północy od Kijowa.

Za panowania księżnej Olgi głos doradczy mieli bojarzy-chrześcijanie a za Świętosława pogańscy bojarzy. Pomędzy tymi dwoma grupami trwa wojna ideologiczna. Po śmierci Świętosława między jego synami rozpoczyna się walka o tron. Jaropełk , pod namową bojaryna Swynelda , zabija Olega w boju wypowiadając do Swynelda słowa: "Patrz , masz co chciałeś".

W opisie pogrzebu Olega nie ma mowy o obrzędach pogańskich. Jaropełk zasiada na tronie , gdyż Włodzimierz jest jeszcze niepełnoletni. Zajmuje się przez najbliższe 10 lat jedynie polityką wewnętrzną. Miał on za żonę chrześcijankę i to przyczyniło się do tego , że za jego panowania w Kijowie mocno podupadło pogaństwo.

W kronikach jest mowa o tym , że Jaropełk w 974 r. wysłał posłów do Ottona II i że w 977 r. papież Benedykt VII wysłał legatów na Ruś-Ukrainę. Ten ruch posłów-legatów świadczy o tym , że Jaropełk chciał zrealizować plany księżnej Olgi o chrześcijaństwie , które zostały przerwane przez Świętosława. W 978 roku Brat Włodzimierz zabija w boju Jaropełka i odnawia podupadłe pogaństwo.

Na podstawie tych wydarzeń można domyślać się , Jaropełk i Oleg – wychowankowie babci Olgi – byli także ochrzczeni jeszcze wtedy , gdy byli małymi chłopcami. O tym także może świadczyć fakt , że 1044 roku ich kości przeniesiono do dziesięcinnej cerkwi. Z innymi księciami tak nie uczyniono. Oni to przetarli następny odcinek szlaku do chrześcijaństwa dla Rusi-Ukrainy.

ks.mgr Roman Malinowski

Opracowanie w oparciu o kroniki *Powieść minionych lat*